

(“Narodne novine – međunarodni ugovori” broj 8. od 09.06.1998. i broj 9. od 07.07.1998. – ispravak)

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Na temelju članka 30. stavka 1. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora («Narodne novine» broj 28/96), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 28. svibnja 1998. godine, donijela

ODLUKU O OBJAVI STATUTA VIJEĆA EUROPE

I.

Objavljuje se Statut Vijeća Europe, potpisan u Londonu 5. svibnja 1949. godine, u izvorniku na engleskom i francuskom jeziku, s tekstovima statutarnog karaktera, odnosno statutarnim rezolucijama, te s izmjenama koje uključuju posljednju od 6. studenoga 1996. godine, dana kada je Republika Hrvatska na temelju pristupa, sukladno članku 4. navedenog Statuta, postala članicom Vijeća Europe.

II.

Tekst međunarodnog ugovora iz točke I. ove Odluke u izvorniku na engleskom jeziku i u prijevodu na hrvatski jezik glasi:

STATUT VIJEĆA EUROPE

Vlade Kraljevine Belgije, Kraljevine Danske, Francuske Republike, Irske Republike, Talijanske Republike, Velikog Vojvodstva Luksemburg, Kraljevine Nizozemske, Kraljevine Norveške, Kraljevine Švedske i Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske,

uvjere da je jačanje mira utemeljenog na pravdi i međunarodnoj suradnji vitalno za očuvanje ljudskog društva i civilizacije;

nepokolebljivo privržene duhovnim i moralnim vrijednostima koje su zajednička baština njihovih naroda i izvor načela osobne slobode, političke slobode i vladavine prava na kojima se temelji svaka istinska demokracija;

uvjere da je radi očuvanja i daljnjeg ostvarenja tog ideala te potpore ekonomskom i socijalnom napretku nužno čvršće zajedništvo između europskih zemalja koje gaje iste osjećaje;

smatrajući da treba, radi zadovoljenja te nužde i izraženih težnji svojih naroda, već sada stvoriti organizaciju koja će europske države okupiti u čvršću zajednicu,

odlučile su stoga osnovati Vijeće Europe, koje će se sastojati od Odbora predstavnika vlada i Savjetodavne skupštine, te su u tu svrhu usvojile ovaj Statut:

Poglavlje I. - Cilj Vijeća Europe

Članak 1.

a) Cilj je Vijeća Europe ostvariti veće jedinstvo između svojih članica radi očuvanja i promicanja ideala i načela koji su njihova zajednička baština i poticati njihov ekonomski i socijalni napredak.

b) Tom će se cilju težiti putem organa Vijeća, raspravljanjem pitanja od zajedničkog interesa, sklapanjem sporazuma i usvajanjem zajedničke akcije na ekonomskom, socijalnom, kulturnom, znanstvenom, pravnom i administrativnom polju, kao i očuvanjem i razvojem ljudskih prava i temeljnih sloboda.

c) Sudjelovanje članica u radu Vijeće Europe ne smije utjecati na njihov doprinos u djelovanju Ujedinjenih naroda i drugih međunarodnih organizacija ili zajednica kojih su članice.

d) Pitanja koja se odnose na nacionalnu obranu nisu u nadležnosti vijeća Europe.

Poglavlje II. - Članstvo

Članak 2.

Stranke ovoga Statuta članice su Vijeća Europe.

Članak 3.

Svaka članica Vijeća Europe priznaje načelo vladavine prava i načelo prema kojem svaka osoba pod njezinom jurisdikcijom mora uživati ljudska prava i temeljne slobode te se obvezuje da će iskreno i djelotvorno surađivati na postizanju cilja određenog u poglavlju I.

Članak 4.

Svaku europsku državu koja se smatra sposobnom i voljnom ravnati se prema odredbama članka 3. može Odbor ministara pozvati da postane članicom Vijeća Europe. Svaka tako pozvana država postat će članicom kad se u njezino ime kod glavnog tajnika položi isprava o pristupu ovom Statutu.

Članak 5.

a) U posebnim okolnostima Odbor ministara može pozvati neku europsku zemlju koja se smatra sposobnom i voljnom ravnati se prema odredbama članka 3. da postane pridružena članica Vijeća Europe. Svaka tako pozvana zemlja postat će pridruženom članicom kad se u njezino ime kod glavnog tajnika položi isprava o prihvatu ovoga Statuta. Pridružene članice mogu biti zastupljene samo u Savjetodavnoj skupštini.

b) Izraz »članica« uporabljjen u ovom Statutu obuhvaća i pridružene članice, osim kad se tiče zastupljenosti u Odboru ministara.

Članak 6.

Prije no što uputi poziv predviđen u članku 4. i 5., Odbor ministara određuje broj mjesta u Savjetodavnoj skupštini na koja će buduća članica imati pravo te njezin razmjerni financijski doprinos.

Članak 7.

Svaka se članica Vijeća Europe može povući tako da službeno obavijesti glavnog tajnika o svojoj odluci. Takvo će povlačenje proizvesti učinak na kraju tekuće financijske godine ako je obavijest dana tijekom prvih devet mjeseci te financijske godine, a na kraju sljedeće financijske godine ako je obavijest dana tijekom posljednja tri mjeseca financijske godine.

Članak 8.

Svakoj se članici Vijeća Europe koja teško krši odredbe članka 3. može suspendirati pravo zastupanja i Odbor ministara je može pozvati da se povuče pod uvjetima predviđenima u članku 7. Ako se ta članica takvom pozivu ne odazove, Odbor ministara može odlučiti da njezino članstvo u Vijeću prestaje od dana koji Odbor odredi.

Članak 9.

Ako neka članica ne ispunjava svoje financijske obveze, Odbor ministara može suspendirati njezino pravo zastupanja u Odboru i u Savjetodavnoj skupštini sve dok te obveze ne ispuni.

Poglavlje III. - Opće odredbe

Članak 10.

Organi Vijeća Europe su:

- i) Odbor ministara;
- ii) Savjetodavna skupština.

Tajništvo Vijeća Europe pruža usluge tim dvama organima.

Članak 11.

Sjedište Vijeća Europe je u Strasbourgu.

Članak 12.

Službeni jezici Vijeća Europe su francuski i engleski. Poslovnici Odbora ministara i Savjetodavne skupštine određuju okolnosti i uvjete u kojima se mogu rabiti drugi jezici.

Poglavlje IV. - Odbor ministara

Članak 13.

Odbor ministara je organ koji djeluje u ime Vijeća Europe sukladno člancima 15. i 16.

Članak 14.

Svaka članica ima u Odboru ministara jednog predstavnika, a svaki predstavnik raspolaže jednim glasom. Predstavnici u Odboru su ministri vanjskih poslova. Kada neki ministar vanjskih poslova ne može biti nazočan zasjedanju, ili u drugim okolnostima kada je to poželjno, može se odrediti njegov zamjenik koji će nastupati umjesto njega. Ta će osoba biti, ako je moguće, član vlade svoje zemlje.

Članak 15.

a) Na preporuku Savjetodavne skupštine, ili na vlastiti poticaj, Odbor ministara razmatra poduzimanje mjera potrebnih za ostvarivanje cilja Vijeća Europe, uključujući sklapanje konvencija i sporazuma te usvajanje od vlada zajedničke politike glede pojedinih pitanja. O zaključcima Odbora ministara članice obavještava glavni tajnik.

b) U odgovarajućim slučajevima zaključci Odbora ministara mogu imati oblik preporuke vladama članica. Odbor može pozivati vlade članice da ga izvješćuju o tome što su poduzele radi provedbe takvih preporuka.

Članak 16.

Ne dirajući u ovlasti Savjetodavne skupštine koje su određene u člancima 24., 28., 30., 32., 33. i 35., Odbor ministara donosi obvezujuće odluke o svim pitanjima koja se odnose na unutarnju organizaciju i ustrojstvo Vijeća Europe. U tu svrhu Odbor ministara donosi potrebne financijske i administrativne propise.

Članak 17.

Odbor ministara može za određene svrhe osnivati savjetodavne ili tehničke odbore ili povjerenstva kako to smatra potrebnim.

Članak 18.

Odbor ministara donosi svoj poslovnik kojim se, između ostalog, određuju:

- i) kvorum;
- ii) način imenovanja i trajanje mandata svojega predsjednika;
- iii) postupak utvrđivanja dnevnog reda, uključujući podnošenje prijedloga rezolucija; te
- iv) uvjeti pod kojima se obavještava o određivanju zamjenika prema članku 14.

Članak 19.

Na svakom zasjedanju Savjetodavne skupštine Odbor ministara podnosi Skupštini izvješća o svom radu s odgovarajućom dokumentacijom.

Članak 20.

a) Jednoglasnošću predstavnika koji glasuju, a koji čine većinu predstavnika koji imaju pravo zasjedati u Odboru ministara, donose se rezolucije Odbora koje se odnose na sljedeća važna pitanja:

- i) preporuke iz članka 15. b);
- ii) pitanja iz članka 19.;
- iii) pitanja iz članka 21. a) i b);
- iv) pitanja iz članka 33.;
- v) preporuke za izmjenu članaka 1. d), 7., 15., 20. i 22.; i
- vi) sva druga pitanja za koja Odbor, rezolucijom donijetom u skladu sa stavkom d) ovoga članka, odluči da zbog svoje važnosti zahtijevaju jednoglasnost.

b) O pitanjima koja proizlaze iz poslovnika ili financijskih i administrativnih propisa može se odlučivati običnom većinom glasova predstavnika koji imaju pravo zasjedati u Odboru.

c) Za rezolucije Odbora koje se donose prema člancima 4. i 5. traži se dvotrećinska većina glasova predstavnika koji imaju pravo zasjedati u Odboru.

d) Za sve ostale rezolucije Odbora, uključujući usvajanje proračuna, poslovnika te financijskih i administrativnih propisa, preporuke za izmjenu članaka ovoga Statuta koji nisu spomenuti u stavku a) v) ovoga članka te određivanje, u slučaju dvojbe, koji stavak ovoga članka treba primijeniti, traži se dvotrećinska većina danih glasova, a koji čine većinu glasova predstavnika koji imaju pravo zasjedati u Odboru.

Članak 21.

- a) Ako Odbor ne odluči drukčije, sjednice Odbora ministara održavaju se:
- i) iza zatvorenih vrata; i
 - ii) u sjedištu Vijeća Europe.
- b) Odbor ocjenjuje koje će se informacije objaviti o zaključcima i raspravama sa sjednica održanih iza zatvorenih vrata.
- c) Odbor se sastaje prije otvaranja i na početku zasjedanja Savjetodavne skupštine te u svako drugo doba kada to smatra korisnim.

Poglavlje V. - Savjetodavna skupština

Članak 22.

Savjetodavna skupština je savjetodavni organ Vijeća Europe. Ona raspravlja o pitanjima iz svoje nadležnosti određenom ovim Statutom i svoje zaključke prenosi Odboru ministara u obliku preporuka.

Članak 23.

- a) Savjetodavna skupština može raspravljati i davati preporuke o svim pitanjima vezanim uz cilj i djelokrug Vijeća Europe kako su određeni u poglavlju I. Ona također raspravlja i može davati preporuke o svim pitanjima koja joj podnese Odbor ministara radi davanja mišljenja.
- b) Skupština određuje dnevni red sukladno odredbama iz gornjeg stavka, vodeći računa o radu drugih europskih međuvladinih organizacija koji su stranke sve članice Vijeća Europe ili neke od njih.
- c) U slučaju dvojbe, predsjednik Skupštine odlučuje o tome spada li neko pitanje postavljeno tijekom zasjedanja na dnevni red Skupštine.

Članak 24.

Savjetodavna skupština može, vodeći računa o odredbama članka 38. d), osnivati odbore ili povjerenstva radi razmatranja i izvješćivanja o bilo kojem pitanju koje ulazi u njezinu nadležnost prema članku 23. radi proučavanja i pripremanja pitanja stavljenih na dnevni red te radi davanja mišljenja o svim postupovnim pitanjima.

Članak 25.

a) Savjetodavna skupština sastoji se od predstavnika svake članice, koje izabire ili imenuje njezin parlament između svojih članova prema postupku koji sam odredi, ali uz pridržaj prava vlade svake članice na dodatna imenovanja kad parlament ne zasjeda i kad nije odredio postupak koji u tom slučaju treba primijeniti. Svaki predstavnik mora biti državljanin članice koju zastupa, a ne može istodobno biti član Odbora ministara.

Mandat tako imenovanih predstavnika započinje otvaranjem prvog redovitog zasjedanja nakon njihova imenovanja, a prestaje na početku idućega redovitog zasjedanja ili kasnijega redovitog zasjedanja, osim u slučaju održanih parlamentarnih izbora, kad članice imaju pravo izvršiti nova imenovanja.

Ako članica popunjava mjesta koja su se ispraznila zbog smrti ili ostavke, ili imenuje nove predstavnike nakon parlamentarnih izbora, mandat novih predstavnika započinje s prvim zasjedanjem Skupštine nakon njihova imenovanja.

b) Niti jednom predstavniku mandat ne može prestati za vrijeme zasjedanja Skupštine bez njezina pristanka.

c) Svaki predstavnik može imati zamjenika koji je ovlašten u njegovoj odsutnosti biti nazočan zasjedanju, uzimati riječ i glasovati umjesto njega. Odredbe gornjeg stavka a) odnose se i na imenovanje zamjenika.

Članak 26.

Članice imaju pravo na sljedeći broj predstavnika:

Albanija	4
Andora	2
Armenija	4

Austrija	6
Azerbaidžan	6
Belgija	7
Bosna i Hercegovina	5
Bugarska	6
Hrvatska	5
Cipar	3
Češka Republika	7
Danska	5
Estonija	3
Finska	5
Francuska	18
Georgia	5
Njemačka	18
Grčka	7
Mađarska	7
Island	3
Irska	4
Italija	18
Latvija	3
Lihtenštajn	2
Litva	4
Luksemburg	3
Malta	3
Moldova	5
Monako	2
Nizozemska	7
Norveška	5
Poljska	12
Portugal	7
Rumunjska	10
Rusija	18
San Marino	2
Srbija	7
Slovačka Republika	5
Slovenija	3
Španjolska	12
Švedska	6

Švicarska	6
Bivša jugoslavenska Republika Makedonija	3
Turska	12
Ukrajina	12
Ujedinjena Kraljevina Velike Britanije	18

Članak 27.

Uvjeti pod kojima Odbor ministara može kolektivno nastupati u raspravama Savjetodavne skupštine, te uvjeti pod kojima se pojedini predstavnici u Odboru i njihovi zamjenici mogu obraćati Skupštini, određuju se odgovarajućim odredbama poslovnika, koje Odbor donosi nakon savjetovanja sa Skupštinom.

Članak 28.

- a) Savjetodavna skupština usvaja poslovnik i između svojih članova izabire predsjednika koji ostaje na dužnosti do sljedećeg redovitog zasjedanja.
- b) Predsjednik rukovodi radom Skupštine, ali ne sudjeluje u raspravama ni u glasovanju. Zamjenik predsjednika ovlašten je biti nazočan zasjedanju, uzimati riječ i glasovati umjesto njega.
- c) Poslovnikom se, između ostalog, određuje:
 - i) kvorum;
 - ii) postupak izbora i trajanje dužnosti predsjednika i ostalih dužnosnika;
 - iii) postupak utvrđivanja dnevnog reda i obavještanja predstavnika o njemu i
 - iv) dan i način obavještanja o imenima predstavnika i njihovih zamjenika.

Članak 29.

Pridržavajući se odredaba članka 30., za sve rezolucije Savjetodavne skupštine traži se dvotrećinska većina danih glasova, uključujući rezolucije:

- i) koje sadrže preporuke Odboru ministara;
- ii) kojima se Odboru predlažu pitanja radi uvrštenja u dnevni red Skupštine;
- iii) o osnivanju odbora ili povjerenstava;
- iv) o određivanju dana početka zasjedanja;
- v) o određivanju većine koja se traži za rezolucije na koje se ne odnose gornje točke i) do iv) ili o određivanju dvojbenih slučajeva glede većine koja se traži.

Članak 30.

Rezolucije Savjetodavne skupštine koje se odnose na pitanja o načinu njezina djelovanja, uključujući izbor dužnosnika, imenovanje članova odbora i povjerenstava te usvajanje poslovnika, donose se većinom glasova koju će Skupština odrediti u skladu s člankom 29. v).

Članak 31.

Rasprave o prijedlozima koje treba uputiti Odboru ministara radi uvrštenja nekog pitanja u dnevni red Savjetodavne skupštine ograničit će se na naznaku predloženog predmeta te na razloge za ili protiv uvrštenja u dnevni red.

Članak 32.

Redovito zasjedanje Savjetodavne skupštine održava se jedanput godišnje, u vrijeme i u trajanju koje Skupština sama odredi, nastojeći izbjeći, koliko je to moguće, poklapanje sa zasjedanjima parlamenata članica i Opće skupštine Ujedinjenih naroda. Redovito zasjedanje ne može trajati duže od mjesec dana, osim ako Skupština i Odbor ministara zajednički odluče drukčije.

Članak 33.

Redovito zasjedanje Savjetodavne skupštine održava se u sjedištu Vijeća, osim ako Skupština i Odbor ministara zajednički odluče drukčije.

Članak 34.

Savjetodavna skupština može se sazvati na izvanredno zasjedanje na poticaj bilo Odbora ministara ili predsjednika Skupštine, na temelju njihova međusobnog dogovora kojim će se također odrediti datum i mjesto zasjedanja.

Članak 35.

Ako Skupština ne odluči drukčije, njezine su rasprave javne.

Poglavlje VI. - Tajništvo

Članak 36.

- a) Tajništvo čine glavni tajnik, zamjenik glavnog tajnika i drugo potrebno osoblje.
- b) Glavnog tajnika i zamjenika glavnog tajnika imenuje Savjetodavna skupština na preporuku Odbora ministara.
- c) Ostalo osoblje Tajništva imenuje glavni tajnik, sukladno administrativnim propisima.
- d) Nijedan član Tajništva ne može obavljati plaćenu službu za bilo koju vladu, biti član Savjetodavne skupštine ili nacionalnog parlamenta ili obavljati bilo koju djelatnost nespojivu s njegovim dužnostima.
- e) Svaki član osoblja Tajništva daje svečanu izjavu kojom potvrđuje da će služiti Vijeću Europe i savjesno obavljati povjerene mu dužnosti, bez da na njega utječu ikakvi nacionalni obziri, te da neće tražiti niti primati upute ni od koje vlade niti od bilo koje vlasti izvan Vijeća u svezi s obavljanjem svojih dužnosti i da će se suzdržavati od svakog djelovanja nespojivog s njegovim položajem međunarodnog službenika odgovornog isključivo Vijeću. Glavni tajnik i zamjenik glavnog tajnika takvu izjavu daju pred Odborom, a ostalo osoblje pred glavnim tajnikom.
- f) Svaka članica mora poštovati isključivo međunarodni značaj dužnosti glavnog tajnika i osoblja Tajništva i suzdržavati se od utjecanja na njih pri obavljanju njihovih dužnosti.

Članak 37.

- a) Tajništvo je smješteno u sjedištu Vijeća.
- b) Glavni tajnik odgovara Odboru ministara za rad Tajništva. Uz ostalo, glavni tajnik, pridržavajući se odredaba članka 38. d), pruža Savjetodavnoj skupštini administrativne i druge usluge koje su joj potrebne.

Poglavlje VII. - Financiranje

Članak 38.

- a) Svaka članica snosi troškove za svoje predstavnike u Odboru ministara i u Savjetodavnoj skupštini.
- b) Troškovi Tajništva i svi ostali zajednički troškovi dijele se između svih članica u omjerima koje Odbor određuje ovisno o broju stanovništva svake članice. Doprinosi pridruženih članica određuje Odbor.
- c) U skladu s uvjetima određenim financijskim propisima, glavni tajnik podnosi svake godine Odboru proračun Vijeća radi usvajanja.
- d) Glavni tajnik podnosi Odboru zahtjeve Skupštine koji izazivaju prekoračenje visine sredstava dodijeljenih u proračunu za Skupštinu i njezin rad.
- e) Glavni tajnik podnosi također Odboru ministara procjenu troškova za provedbu svake preporuke upućene Odboru. Rezolucija čija provedba izaziva dodatne troškove neće se smatrati usvojenom od Odbora ministara ako Odbor nije odobrio i procjene dodatnih troškova.

Članak 39.

Svake godine glavni tajnik obavještava vlade članica o iznosu njihova doprinosa. Smatra se da je doprinos potraživ od dana takve obavijesti, a doprinosi moraju biti isplaćeni glavnom tajniku najkasnije u roku od šest mjeseci od toga dana.

Poglavlje VIII. - Povlastice i imuniteti

Članak 40.

- a) Vijeće Europe, predstavnici članica i Tajništvo uživaju na područjima članica povlastice i imunitete potrebne za obavljanje njihovih dužnosti. Na temelju tih imuniteta predstavnici u Savjetodavnoj

skupštini ne mogu biti uhićeni niti sudski proganjeni na području nijedne članice zbog mišljenja izraženog ili glasa danog tijekom rasprava u Skupštini, njezinim odborima ili povjerenstvima.

b) Članice se obvezuju da će, što je prije moguće, sklopiti sporazum s ciljem provođenja odredaba gornjeg stavka a). U tu će svrhu Odbor ministara preporučiti vladama članica sklapanje sporazuma kojim će se odrediti povlastice i imuniteti koji se jamče na njihovim područjima. Osim toga, posebni će se sporazum sklopiti s Vladom Francuske Republike kojim će se odrediti povlastice i imuniteti koje će Vijeće uživati u svojem sjedištu.

Poglavlje IX. - Izmjene

Članak 41.

a) Prijedlozi izmjena ovoga Statuta mogu se podnijeti Odboru ministara ili, pod uvjetima predviđenima u članku 23, Savjetodavnoj skupštini.

b) Odbor će preporučiti i utjeloviti u protokol izmjene Statuta koje smatra poželjnim.

c) Protokol s izmjenama stupa na snagu kad ga potpišu i ratificiraju dvije trećine članica.

d) Bez obzira na odredbe prethodnih stavaka ovoga članka, izmjene članka 23. do 35., 38. i 39. koje su potvrdili Odbor i Skupština stupaju na snagu onoga dana kad glavni tajnik sastavi zapisnik koji se dostavlja vladama članica, a kojim se potvrđuje da su te izmjene odobrene. Odredbe ovoga stavka moći će se primjenjivati tek nakon završetka drugog redovitog zasjedanja Skupštine.

Poglavlje X. - Zaključne odredbe

Članak 42.

a) Ovaj Statut podliježe ratifikaciji. Ratifikacije se polažu kod Vlade Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske.

b) Ovaj Statut stupa na snagu nakon polaganja sedam isprava o ratifikaciji. Vlada Ujedinjene Kraljevine obavijestit će sve vlade potpisnice o stupanju Statuta na snagu i o imenima članica Vijeća Europe toga datuma.

c) Nakon toga, svaka druga potpisnica postaje stranka ovoga Statuta na dan polaganja svoje isprave o ratifikaciji.

U potvrdu toga su potpisani, za to propisno ovlašteni, potpisali ovaj Statut.

Sastavljeno u Londonu 5. svibnja 1949. na francuskom i engleskom, s tim da su oba teksta jednako vjerodostojna, u jednom jedinom primjerku koji se pohranjuje u arhiv Vlade Ujedinjene Kraljevine, koja će ovjerovljene prijepise dostaviti ostalim vladama potpisnicama.

TEKSTOVI STATUTARNOG KARAKTERA KOJE JE ODBOR MINISTARA USVOJIO NA 8. I 9. ZASJEDANJU RADI UTJELOVLJENJA U REVIDIRANI STATUT

I. REZOLUCIJA KOJU JE ODBOR MINISTARA USVOJIO NA 8. ZASJEDANJU, U SVIBNJU 1951.

Odbor ministara,

s obzirom na prijedloge Savjetodavne skupštine za reviziju Statuta Vijeća Europe; smatrajući da niže navedene odredbe nisu protivne sadašnjem Statutu, izjavljuje da namjerava primjenjivati sljedeće odredbe:

Prijam novih članica

Prije no što pozove neku državu da postane članicom ili pridruženom članicom Vijeća Europe sukladno odredbama članka 4. i 5. ovoga Statuta, ili prije no što pozove neku članicu Vijeća Europe da se povuče sukladno odredbama članka 8., Odbor ministara savjetovat će se prethodno sa Savjetodavnom skupštinom, sukladno postojećoj praksi.

Ovlasti Odbora ministara
(Članak 15. Statuta)

Zaključci odbora mogu, kada je to primjereno, poprimiti oblik konvencije ili sporazuma. U tom će se slučaju primjenjivati sljedeće odredbe:

- i) glavni tajnik dostavlja konvenciju ili sporazum svim članicama radi ratifikacije;
- ii) svaka se članica obvezuje da će pitanje ratifikacije konvencije ili sporazuma podnijeti nadležnoj vlasti ili vlastima svoje zemlje u roku od godinu dana od te dostave ili, ako je to nemoguće zbog iznimnih okolnosti, u roku od osamnaest mjeseci;
- iii) isprave o ratifikaciji polažu se kod glavnog tajnika;
- iv) konvencija ili sporazum obvezuju samo one članice koje su ih ratificirale.

Mješoviti odbor

i) Mješoviti odbor koordinacijski je organ Vijeća Europe. Ne dirajući u odnosna prava Odbora ministara i Savjetodavne skupštine, zadaci su Mješovitog odbora osobito:

- a) razmatrati probleme zajedničke tim dvama organima;
- b) skretati pozornost tih dvaju organa na pitanja od osobitog interesa za Vijeće Europe;
- c) davati prijedloge za nacрте dnevnog reda zasjedanja Odbora ministara i Savjetodavne skupštine;
- d) razmatrati i promicati mjere za praktičnu provedbu preporuka koje je usvojio koji od ta dva organa.

ii) a) Mješoviti odbor sastoji se, u načelu, od dvanaest članova, od kojih petorica predstavljaju Odbor ministara, a sedmorica Savjetodavnu skupštinu, među koje je *ex officio* uključen predsjednik Skupštine. Broj članova može se povećati sporazumom između Odbora ministara i Skupštine. Međutim, Odbor ministara može, ako to ocijeni uputnim, dodati još jednog ili dva svoja člana.

b) Odbor ministara odnosno Savjetodavna skupština određuju način imenovanja svojih predstavnika u Mješoviti odbor.

c) Glavni tajnik sudjeluje na sjednicama Mješovitog odbora u svojstvu savjetodavca.

iii) a) Predsjednik Savjetodavne skupštine je predsjedatelj Mješovitog odbora.

b) Mješoviti odbor može valjano zasjedati samo ako je nazočno najmanje tri predstavnika Odbora ministara i pet predstavnika Savjetodavne skupštine.

c) Zaključci Mješovitog odbora donose se bez glasovanja.

d) Mješoviti odbor sastaje se na poziv predsjedatelja, onoliko često koliko je potrebno, a posebice prije i poslije zasjedanja Odbora ministara i Savjetodavne skupštine.

e) U skladu s gornjim odredbama Mješoviti odbor može donijeti vlastiti poslovnik.

Specijalizirana tijela

i) a) Vijeće Europe može poticati vođenje pregovora između članica radi osnivanja specijaliziranih europskih tijela, od kojih bi svako imalo vlastitu nadležnost na ekonomskom, socijalnom, kulturnom, pravnom, administrativnom i drugim srodnim poljima.

b) Svaka članica slobodno odlučuje o tome hoće li ili neće pristupiti takvom specijaliziranom europskom tijelu.

ii) Ako države članice na vlastiti poticaj osnuju između sebe specijalizirana europska tijela, razmotrit će se poželjnost uspostave odnosa između tih tijela i Vijeća Europe, vodeći računa o interesima europske zajednice kao cjeline.

iii) a) Odbor ministara može pozvati svako tijelo da mu podnosi periodička izvješća o svom radu.

b) Ako sporazum o osnivanju specijaliziranog tijela predviđa parlamentarni organ, on se može pozvati da podnosi periodička izvješća Savjetodavnoj skupštini Vijeća Europe.

iv) a) Posebnim sporazumima između Vijeća Europe i europskih specijaliziranih tijela mogu se odrediti uvjeti pod kojima će takvo specijalizirano tijelo biti povezano s Vijećem Europe. Tim sporazumima mogu se posebice predvidjeti:

1. uzajamno predstavljanje te, ako je potrebno, odgovarajući oblici integracije organa Vijeća Europe i organa specijaliziranih tijela;

2. razmjena informacija, dokumenata i statističkih podataka;

3. podnošenje izvješća specijaliziranog tijela Vijeću Europe i preporuka Vijeća Europe specijaliziranim tijelima;

4. dogovori o osoblju te o administrativnim, tehničkim, proračunskim i financijskim uslugama.

b) U ime Vijeća Europe, o takvim sporazumima pregovara i sklapa ih Odbor ministara, nakon što Savjetodavna skupština dade mišljenje.

v) Vijeće Europe može koordinirati rad specijaliziranih tijela koja imaju uspostavljen odnos s Vijećem Europe, sukladno gornjim odredbama, održavajući zajedničke rasprave, upućujući im preporuke kao i upućujući preporuke vladama članica.

Odnosi s međunarodnim međuvladinim i nevladinim organizacijama

i) Odbor ministara može, u ime Vijeća Europe, sa svakom međuvladinom organizacijom sklapati sporazume o pitanjima koja ulaze u nadležnost Vijeća. Takvim se sporazumima posebice određuju uvjeti pod kojima se uspostavljaju odnosi između takve organizacije i Vijeća Europe.

ii) Vijeće Europe, odnosno svaki njegov organ, ovlašteno je obavljati sve funkcije iz nadležnosti Vijeća Europe, a koje su mu povjerile druge europske međuvladine organizacije. Odbor ministara sklapa sporazume potrebne u tu svrhu.

iii) Sporazumima predviđenim u stavku i) može se posebno predvidjeti:

a) da će Vijeće poduzeti sve prikladne mjere radi pribavljanja i dostavljanja takvim organizacijama redovitih izvješća i informacija, bilo pismeno ili usmeno;

b) da će Vijeće davati mišljenja i pružati usluge na zahtjev tih organizacija.

iv) Odbor ministara može, u ime Vijeća Europe, poduzimati sve prikladne mjere radi pribavljanja mišljenja međunarodnih nevladinih organizacija koje se bave pitanjima koja ulaze u nadležnost Vijeća Europe.

II. DJELOMIČNI SPORAZUMI

(Rezolucija koju je Odbor ministara usvojio na 9. zasjedanju, u kolovozu 1951.)

Odbor ministara,

s obzirom na članak 20.a) Statuta, prema kojem preporuke Odbora ministara vladama članica zahtijevaju jednoglasnost članova koji glasuju i koji čine većinu predstavnika koji imaju pravo zasjedati u Odboru ministara;

s obzirom na Preporuku 3., koju je Savjetodavna skupština usvojila u kolovozu 1950.;

sa željom da se, kad je god to moguće, sporazumi postignu na temelju jednoglasne odluke, no priznajući ipak da u određenim okolnostima neki od članova mogu željeti suzdržati se od sudjelovanja u načinu ponašanja koje podržavaju ostali;

smatrajući da je stoga poželjno da praksa suzdržavanja, već priznata člankom 20.a) Statuta, bude jasno određena tako da se pojedinim predstavnicima u Odboru ministara omogući da, suzdržavajući se od glasovanja u korist nekog prijedloga, ne obvežu svoju vladu odlukom koju su donijeli njihovi kolege, usvaja sljedeću odluku:

1. Ako Odbor odluči, jednoglasnom odlukom predstavnika koji glasuju, a koji čine većinu predstavnika koji imaju pravo zasjedati u Odboru, da je dopušteno suzdržavanje od sudjelovanja u nekom prijedlogu koji mu je podnesen, taj se prijedlog podnosi Odboru; smatra se da su ga usvojili samo oni predstavnici koji tada glasuju za njega, pa je u tom smislu i njegova primjena ograničena.

2. Sve dodatne troškove koje Vijeće stvori usvajanjem prijedloga prema gore navedenom postupku snose isključivo članice čiji su predstavnici glasovali za taj prijedlog.

STATUTARNE REZOLUCIJE

Statutarna rezolucija (93) 26 o promatračkom statusu
(usvojena 14. svibnja 1993. na 92. sjednici Odbora ministara)

Odbor ministara, prema uvjetima iz članaka 15.a) i 16. Statuta Vijeća Europe,

s obzirom na prijedloge Parlamentarne skupštine za institucionalne reforme unutar Vijeća Europe; imajući na umu izmijenjenu političku situaciju u Europi i svijetu;

uvjeren kako ta situacija zahtijeva povećanu suradnju između Vijeća Europe i država nečlanica koje dijele ideale i vrijednosti Organizacije;

smatrajući da takvoj suradnji treba dati institucionalni okvir;

s obzirom na to da odredbe navedene u daljnjem tekstu nisu nespojive sa Statutom Vijeća Europe, odlučuje kako slijedi:

I. Svakoj državi koja je voljna prihvatiti načela demokracije, vladavinu prava, te uživanje ljudskih prava i temeljnih sloboda za sve osobe pod njenom jurisdikcijom, a koja želi suradnju s Vijećem Europe,

Odbor ministara može odobriti promatrački status pri Organizaciji, nakon savjetovanja s Parlamentarnom skupštinom.

II. Države koje uživaju promatrački status imaju pravo poslati promatrače u one odbore stručnjaka Vijeća Europe koji su osnovani prema članku 17. Statuta i u kojima sve države članice imaju pravo imenovati sudionike.

III. Države koje uživaju promatrački status imaju pravo, na poziv zemlje domaćina, poslati promatrače na konferencije specijaliziranih ministara.

IV. Odluke o pozivanju država koje imaju promatrački status na sudjelovanje u aktivnostima djelomičnih, proširenih ili proširenih djelomičnih sporazuma donose se u skladu s pravima koja se primjenjuju na dotični sporazum.

V. Promatrački status ne daje pravo na zastupljenost u Odboru ministara ili Parlamentarnoj skupštini ako koji od tih organa nije u svoje ime donio o tome posebnu odluku.

VI. Države koje uživaju promatrački status mogu imenovati stalnog promatrača pri Vijeću Europe.

VII. Međunarodnoj nevladinoj organizaciji koja želi blisko surađivati s Vijećem Europe i za koju se smatra da može dati važan doprinos njezinu radu, Odbor ministara može, nakon savjetovanja s Parlamentarnom skupštinom, odobriti promatrački status.

VIII. Odbor ministara može suspendirati ili, nakon savjetovanja s Parlamentarnom skupštinom, povući promatrački status.

Statutarna rezolucija (93) 27 o većini koja je potrebna za odluke Odbora ministara

(usvojena 14. svibnja 1993. na 92. sjednici Odbora ministara)

Odbor ministara, prema uvjetima iz članaka 15.a) i 16. Statuta Vijeća Europe, s obzirom na prijedloge Parlamentarne skupštine za institucionalne reforme unutar Vijeća Europe; imajući na umu povećano članstvo Vijeća Europe i potrebu za jačanjem sposobnosti Organizacije za djelovanjem;

smatrajući stoga kako je poželjno smanjiti broj slučajeva u kojima je za odluke Odbora ministara potrebna jednoglasnost;

s obzirom na to da odredbe navedene u daljnjem tekstu nisu nespojive sa Statutom Vijeća Europe, odlučuje kako slijedi:

I. Otvaranje konvencija i sporazuma za potpisivanje

Odluke o otvaranju za potpisivanje konvencija i sporazuma sklopljenih unutar Vijeća Europe donosi dvotrećinska većina predstavnika koji glasuju i većina predstavnika koji imaju pravo zasjedati u Odboru, kako je izloženo u članku 20.d) Statuta.

II. Djelomični sporazumi

U skladu sa statutarnom rezolucijom o djelomičnim i proširenim sporazumima, odluke koje ovlašćuju neke države članice na neku aktivnost u sklopu sporazuma donosi dvotrećinska većina predstavnika koji glasuju i većina predstavnika koji imaju pravo zasjedati u Odboru, kako je izloženo u članku 20.d) Statuta.

Statutarna rezolucija (93) 28 o djelomičnim i proširenim sporazumima

(usvojena 14. svibnja 1993. na 92. sjednici Odbora ministara)

Odbor ministara,

s obzirom na to da Statut Vijeća Europe stavlja u nadležnost Organizacije široki krug područja u kojima teži postignuću većeg jedinstva među svojim članicama;

s obzirom na to da su se djelomični sporazumi koji omogućavaju članicama suzdržavanje od sudjelovanja u nekoj akciji koju podržavaju druge članice, kako je utvrđeno u statutarnoj rezoluciji koju je Odbor ministara usvojio 2. kolovoza 1951. na svojoj 9. sjednici, pokazali plodonosnim;

s obzirom na to da u nekim slučajevima problemi kojima se bavi Vijeće Europe prelaze zemljopisni okvir područja njegovih članica i da Organizacija mora biti pripravna razmotriti bilo koji prijedlog država nečlanica za zajedničku provedbu neke međuvladine aktivnosti;

smatrajući stoga kako bi se trebala donijeti odredba o fleksibilnim i neinstitucionaliziranim aranžmanima prema kojima neke ili sve članice kao i nečlanice Vijeća Europe mogu zajednički i ravnopravno provoditi neku međuvladinu aktivnost u okviru nekog djelomičnog, proširenog djelomičnog ili proširenog sporazuma; uzimajući u obzir povoljno mišljenje Parlamentarne skupštine, odlučuje, kako slijedi:

I. Sudjelovanje u aktivnostima

Aktivnosti ili niz aktivnosti koje se ne provode kao zajedničko nastojanje svih država članica Vijeća Europe ili kojima bi se željelo pridružiti države nečlanice Vijeća Europe, mogu provoditi:

- neke od država članica Vijeća Europe kao djelomični sporazum;
- neka od država članica Vijeća Europe zajedno s jednom ili više država nečlanica kao prošireni djelomični sporazum;
- sve države članice Vijeća Europe zajedno s jednom ili više država nečlanica kao prošireni sporazum.

II. Odluka o sudjelovanju

Odbor ministara može, odlukom većine predviđene člankom 20.d) Statuta Vijeća Europe:

- ovlastiti neke države članice za provođenje neke aktivnosti ili niza aktivnosti unutar okvira Organizacije, s tim da su tu aktivnost ili niz aktivnosti usvojili samo predstavnici koji su glasovali za nju i koja je u skladu s tim ograničena;
- u svom sastavu koji je ograničen na predstavnike država članica djelomičnog sporazuma, pozvati svaku državu nečlanicu da se pridruži djelomičnom sporazumu ili određenim njegovim aktivnostima;
- pozvati svaku državu nečlanicu da se pridruži državama članicama Vijeća Europe u provedbi neke aktivnosti ili niza aktivnosti.

III. Proračun

Djelomični sporazum, prošireni djelomični sporazum ili prošireni sporazum (u daljnjem tekstu »sporazum«) financira se iz proračuna koji čine doprinosi država članica i država nečlanica koje u njemu sudjeluju.

Ljestvica prema kojoj se izračunavaju doprinosi država nečlanica odlučuje se sporazumom s istima; opće je pravilo da ljestvica treba biti u skladu s kriterijima za određivanje ljestvice doprinosa općem proračunu Vijeća Europe.

Proračun svake godine usvaja organ koji se sastoji od predstavnika u Odboru ministara država članica koje sudjeluju u toj aktivnosti, a kada je to primjereno i od predstavnika država nečlanica koje sudjeluju u aktivnosti, čime stječu pravo glasovanja.

Financijski pravilnici primjenjuju se, *mutatis mutandis*, na usvajanje i upravljanje proračunom sporazuma.

IV. Djelovanje sporazuma

Odluka o ustanovljenju sporazuma odredit će organe sporazuma i utvrditi posebna utanačenja za provedbu aktivnosti. Ako odlukom nije drukčije određeno, opća pravila na snazi u Vijeću Europe glede ustroja, mandata i načina rada odbora, a posebice Poslovnik za sastanke izaslanika ministara, primjenjuje se, *mutatis mutandis*, na organe sporazuma.

Usluge tajništva za organe sporazuma osigurava glavni tajnik Vijeća Europe.

V. Dodatne članice i promatrači

Ako drukčije nije predviđeno odlukom o ustanovljenju sporazuma:

- svaka država članica Vijeća Europe može u svakom trenutku pristupiti sporazumu, dajući u tu svrhu izjavu glavnom tajniku;
- svaka država nečlanica Vijeća Europe može biti pozvana da se pridruži proširenom ili proširenom djelomičnom sporazumu odlukom Odbora ministara, nakon savjetovanja s državama nečlanicama koje već sudjeluju;
- svaku državu nečlanicu i svaku međunarodnu nevladinu organizaciju Odbor ministara može pozvati, nakon savjetovanja s državama nečlanicama koje već sudjeluju, da sudjeluje kao promatrač u aktivnostima djelomičnog, proširenog djelomičnog ili proširenog sporazuma. Od promatrača se neće tražiti doprinos za proračun.

VI. Europska zajednica

Odbor ministara može pozvati Europsku zajednicu da sudjeluje u djelomičnom, proširenom djelomičnom ili proširenom sporazumu. Načini njena sudjelovanja određuju se odlukom kojom se poziva na sudjelovanje.

VII. Prijelazne odredbe

Ovaj tekst zamjenjuje Statutarnu rezoluciju o djelomičnim sporazumima koju je Odbor ministara usvojio na svojoj 9. sjednici 12. kolovoza 1951.

Djelomični sporazumi koji su već ustanovljeni nastavit će djelovati prema svojim posebnim pravilima.

Statutarna rezolucija (94) 3 o osnivanju Kongresa lokalnih i regionalnih vlasti Europe
(koju je Odbor ministara usvojio 14. siječnja 1994. na 506. sjednici izaslanika ministara)

Odbor ministara, prema uvjetima iz članaka 15.a) i 16. Statuta Vijeća Europe, s obzirom na prijedlog Parlamentarne skupštine za institucionalne reforme unutar Vijeća Europe; s obzirom na prijedloge Stalne konferencije o lokalnim i regionalnim vlastima Europe glede preinake njena statuta; nakon savjetovanja s organizacijama koje predstavljaju lokalne i regionalne vlasti Europe, posebice Skupštinom europskih regija i Vijećem europskih općina i regija; s obzirom na to da je jedan od temelja demokratskog društva postojanje čvrste i učinkovite lokalne i regionalne demokracije u skladu s načelom supsidijarnosti uključenim u Europsku povelju o lokalnoj samoupravi, prema kojoj javne dužnosti, po mogućnosti, obnašaju one vlasti koje su najbliže građanima, vodeći računa o opsegu i naravi javnih zadaća te zahtjevima učinkovitosti i ekonomičnosti; u želji za jačanjem i razvijanjem uloge lokalnih i regionalnih vlasti unutar institucionalne strukture Vijeća Europe; imajući na umu da su stvaranje savjetodavnog organa koji istinski predstavlja i lokalne i regionalne vlasti u Europi već načelno odobrili šefovi država i vlada država članica Vijeća Europe na Bečkom sastanku na vrhu; s obzirom na to da odredbe izložene u daljnjem tekstu nisu nespojive sa Statutom Vijeća Europe, odlučuje kako slijedi:

Članak 1.

Kongres lokalnih i regionalnih vlasti Europe (u daljnjem tekstu »CLRAE«) tijelo je koje predstavlja lokalne i regionalne vlasti. Njegovo članstvo i funkcije uređeni su ovim člancima, poveljom koju će usvojiti Odbor ministara i poslovníkom kojeg će usvojiti CLRAE.

Članak 2.

1. CLRAE je savjetodavno tijelo čiji su ciljevi:

- a) osigurati sudjelovanja lokalnih i regionalnih vlasti u provedbi ideala europskog jedinstva, kako je definirano u članku 1. Statuta Vijeća Europe, te njihovu zastupljenost i aktivnu uključenost u rad Vijeća Europe;
- b) podnositi prijedloge Odboru ministara radi promicanja lokalne i regionalne samouprave;
- c) promicati suradnju između lokalnih i regionalnih vlasti;
- d) održavati, u okviru svojih nadležnosti, kontakte s međunarodnim organizacijama kao dio opće politike vanjskih odnosa Vijeća Europe;
- e) raditi u bliskoj suradnji, s jedne strane, s nacionalnim demokratskim udrugama lokalnih i regionalnih vlasti i, s druge strane, s europskim organizacijama koje predstavljaju lokalne i regionalne vlasti država članica Vijeća Europe.

2. Odbor ministara i Parlamentarna skupština savjetovat će se s CLRAE-om o pitanjima koja se mogu odnositi na nadležnosti i bitne interese lokalnih i regionalnih vlasti koje CLRAE predstavlja.

3. CLRAE šalje svoje preporuke i mišljenja, kada je to primjereno, Parlamentarnoj skupštini i/ili Odboru ministara. Rezolucije i drugi usvojeni tekstovi koji ne zahtijevaju moguću akciju Skupštine i/ili Odbora ministara prosljedit će im se radi informacije.

Članak 3.

1. CLRAE se sastoji od predstavnika koji su nositelji izbornog mandata lokalne ili regionalne vlasti ili nositelji mandata kao osobe izravno odgovorne izabranom lokalnom ili regionalnom tijelu. Članovi se

imenuju prema kriterijima i postupku utvrđenim poveljom koju će Odbor ministara usvojiti, pri čemu svaka država mora posebice osigurati jednaku zastupljenost različitih vrsta svojih lokalnih i regionalnih vlasti.

2. Svaka država članica ima pravo na broj mjesta u CLRAE-u jednak onome koji ima u Parlamentarnoj skupštini. Svaka država članica može poslati toliki broj zamjenika koliko ima predstavnika, imenovanih prema istim kriterijima i postupku.

3. Predstavnici i zamjenici šalju se na razdoblje od dvije redovite sjednice CLRAE-a i ostaju na dužnosti do otvaranja naredne sjednice.

Članak 4.

1. Redovite sjednice CLRAE-a održavaju se jedanput godišnje. Redovite sjednice održavaju se u sjedištu Vijeća Europe ako se Kongres i Odbor ministara ne suglase o održavanju sjednice negdje drugdje.

2. CLRAE obavlja svoje funkcije uz sudjelovanje dvaju domova: jednog koji predstavlja lokalne vlasti (u daljnjem tekstu »Dom lokalnih vlasti«) i drugog koji predstavlja regionalne vlasti (u daljnjem tekstu »Dom regija«). CLRAE može osnovati sljedeća tijela: ured, stalni odbor i *ad hoc* radne skupine, koji su potrebni za izvršavanje njegove zadaće.

DODATAK

POVELJA KONGRESA LOKALNIH I REGIONALNIH VLASTI EUROPE (CLRAE) (USVOJENA OD ODBORA MINISTARA NA 506. SJEDNICI IZASLANIKA MINISTARA 14. SIJEČNJA 1994.)

Članak 1.

Ciljevi CLRAE izloženi su u članku 2. Statutarne rezolucije (94) 3 koja se odnosi na osnivanje Kongresa lokalnih i regionalnih vlasti Europe.

Članak 2.

1. CLRAE se sastoji od predstavnika koji se biraju iz reda nositelja izbornog mandata lokalne ili regionalne vlasti ili mandata kao osobe izravno odgovorne izabranom lokalnom ili regionalnom tijelu.

2. Članstvo izaslanstva svake države članice u CLRAE-u treba biti takvo da osigura:

- a) uravnoteženu zemljopisnu rasprostranjenost predstavnika s područja države članice;
- b) pravičnu zastupljenost različitih vrsta lokalnih i regionalnih vlasti u državi članici;
- c) pravičnu zastupljenost različitih političkih snaga u statutarним tijelima lokalnih i regionalnih vlasti u državi članici;
- d) pravičnu zastupljenost žena i muškaraca u statutarним tijelima lokalnih i regionalnih vlasti u državi članici.

3. Svaka država članica ima pravo na broj mjesta u CLRAE-u jednak onome koji ima u Parlamentarnoj skupštini. Svaka država članica može poslati broj zamjenika jednak broju predstavnika. Zamjenici su članovi domova u istom svojstvu kao i predstavnici.

4. Pravila i postupci o izboru predstavnika u CLRAE primjenjuju se i na zamjenike.

5. Predstavnici i zamjenici šalju se na razdoblje od dvije redovite sjednice CLRAE-a i ostaju na dužnosti do otvaranja naredne sjednice. U slučaju smrti ili ostavke predstavnika ili zamjenika, ili gubitka mandata iz gornjeg stavka 1, prema istim pravilima i postupcima bira im se zamjena za ostatak mandata prethodnika.

Članak 3.

1. Predstavnici i zamjenici u CLRAE-u imenuju se službenim postupkom svojstvenim svakoj državi članici. Svaka vlada izvješćuje glavnog tajnika Vijeća Europe o tom postupku. Taj postupak odobrava CLRAE u skladu s načelima sadržanim u njegovu poslovniku.

2. Svaka država članica, kad obavještava glavnog tajnika o sastavu svog izaslanstva, navodi one predstavnike i zamjenike koji će biti članovi Doma lokalnih vlasti i one koji će biti članovi Doma regija.

Članak 4.

1. Međunarodne udruge lokalnih i regionalnih vlasti koje imaju savjetodavni status pri Vijeću Europe uživaju promatrački status u CLRAE-u. Drugim organizacijama može se na zahtjev dodijeliti promatrački status pri CLRAE-u ako tako odluči stalni odbor ili pri jednom od njegovih domova prema poslovniku tog doma.

2. CLRAE može na zahtjev odobriti poseban status gosta izaslanstvima lokalnih i regionalnih vlasti europskih država koje nisu članice, a koje imaju takav status pri Parlamentarnoj skupštini Vijeća Europe. Ured CLRAE-e dodjeljuje svakoj državi s posebnim statusom gosta isto onoliko mjesta koliko ih ona ima u Parlamentarnoj skupštini. Imenovanje izaslanstva s posebnim statusom gosta temelji se na kriterijima izloženim u člancima 2. i 3.

3. Promatrači i članovi izaslanstava navedeni u stavku 2. sudjeluju u radu CLRAE-a i njegovih domova i imaju pravo govora, podložno odobrenju predsjednika, ali ne i pravo glasa. Ostali uvjeti njihova sudjelovanja u stalnom odboru i u radnim skupinama određuju se poslovníkom CLRAE-e.

Članak 5.

1. CLRAE sastaje se jedanput godišnje na redovitim sjednicama koje se održavaju u sjedištu Vijeća Europe, ako zajedničkim pristankom drukčije ne odluče CLRAE ili njegov stalni odbor i Odbor ministara.

2. Sjednice svakog od dvaju domova održavaju se ili neposredno prije i/ili poslije sjednica CLRAE-a. Na prijedlog ureda CLRAE-a svaki dom može održavati druge sjednice uz prethodnu suglasnost Odbora ministara.

Članak 6.

1. CLRAE organizira svoj rad u okviru dvaju domova: Doma lokalnih vlasti i Doma regija. Svaki dom ima na raspolaganju jednak broj mjesta kao i sam Kongres.

2. Svaki dom imenuje svoj ured koji se sastoji od predsjednika doma i šest članova, poštujući koliko je to moguće uravnoteženu zemljopisnu raspodijeljenost među državama članicama. Nijedna država članica ne može imati više od jednog predstavnika u uredu kojeg od dvaju domova.

Članak 7.

1. Stalni odbor odgovoran je za osiguranje kontinuiteta rada CLRAE-a i za djelovanje u njegovo ime između sjednica. On osobito prati razna polja međuvlasničkih aktivnosti Vijeća Europe.

2. Stalni odbor sastoji se od po dva predstavnika iz svakog nacionalnog izaslanstva. Članovi ureda CLRAE-a uključeni su u te predstavnike. Države zastupljene samo u jednom domu imaju samo jedno mjesto u stalnom odboru.

Članak 8.

1. Spomenuta dva ureda zajednički čine ured CLRAE-a odgovoran za pripremu plenarne sjednice CLRAE-a i koordinaciju rada dvaju domova, posebice glede raspodjele rada između domova, izrade proračuna i dodjele proračunskih sredstava.

2. Uredom CLRAE-a predsjedava predsjednik Kongresa, koji nema pravo glasa u uredu.

Članak 9.

1. Nakon raspodjele pitanja između dvaju domova prema članku 8., ured doma nadležnog za obradu dotičnog pitanja može osnovati *ad hoc* radnu skupinu s ograničenim brojem članova (najviše 11), s točno određenim ovlastima (izrada izvještaja, organizacija sastanaka, praćenje projekata suradnje ili posebne međuvladine aktivnosti Vijeća Europe). Organizacija rada tih *ad hoc* radnih skupina uređena je poslovníkom.

2. Kad neko pitanje spada u nadležnost dvaju domova, ured CLRAE-a može osnovati mješovitu radnu skupinu zajedničku za oba doma.

3. CLRAE i njegova dva doma mogu se savjetovati, u skladu s odredbama izloženim u njihovim poslovnícima, s predstavnicima međunarodnih udruga lokalnih i regionalnih vlasti spomenutih u članku 4., kao i s nacionalnim udrugama lokalnih i regionalnih vlasti koje odrede nacionalna izaslanstva. Trošak sudjelovanja u tim savjetovanjima snose takve organizacije ili udruge.

Članak 10.

1. Sve preporuke i mišljenja koja se upućuju Odboru ministara i/ili Parlamentarnoj skupštini, kao i rezolucije upućene lokalnim i regionalnim vlastima kao cjelini, usvaja CLRAE na svojoj plenarnoj sjednici ili stalni odbor.

2. Kad, međutim, odbor CLRAE-a smatra da neko pitanje spada u isključivu nadležnost jednog od domova:

a) preporuke i mišljenja koja se tiču takvih pitanja i koja su upućena Odboru ministara i/ili Parlamentarnoj skupštini usvaja stalni odbor, prema potrebi nakon pribavljenog mišljenja drugog doma, no bez ikakva razmatranja biti predmeta;

b) rezolucije koje se tiču tog pitanja i koje se upućuju vlastima koje dotični dom predstavlja usvaja stalni odbor, ne razmatrajući bit predmeta.

Članak 11.

Uvjete pod kojima Odbor ministara i Parlamentarna skupština mogu biti zajednički zastupljeni u raspravama CLRAE-a ili domova, te uvjete pod kojima njihovi predstavnici mogu u pojedinačnom svojstvu govoriti pred njima, donosi Odbor ministara uz savjetovanje sa CLRAE-om i unosi u poslovnik CLRAE-a.

Članak 12.

1. CLRAE i njegovi domovi usvajaju vlastite poslovnike. Svaki poslovnik osobito predviđa:

a) kvorum;

b) pitanja koja se odnose na pravo glasa i potrebnu većinu, podrazumijevajući da se preporuke i mišljenja upućena Odboru ministara i Parlamentarnoj skupštini usvajaju dvotrećinskom većinom nazočnih članova koji glasuju;

c) postupak izbora predsjednika, potpredsjednika i drugih članova ureda;

d) postupak utvrđivanja dnevnog reda i njegove dostave izaslanicima;

e) organizacija rada *ad hoc* radnih skupina.

2. Nadalje, pravila CLRAE-a trebaju predvidjeti rok i način priopćavanja imena predstavnika i njihovih zamjenika, te postupak ispitivanja njihovih vjerodajnica, uzimajući osobito u obzir članke 2. i 6. ove Povelje.

Članak 13.

1. Kongres imenuje svoga predsjednika iz reda članova svakoga doma naizmjenice. Predsjednik ostaje na dužnosti za dvije redovite sjednice.

2. Svaki dom bira iz reda svojih članova predsjednika koji ostaje na dužnosti tijekom dviju redovitih sjednica.

Članak 14.

Tajničke usluge za CLRAE osigurava glavni tajnik Vijeća Europe.

PRIJELAZNE ODREDBE

1. Države koje nemaju regionalne vlasti, to jest vlasti na razini neposredno ispod državne razine koje imaju vlastite nadležnosti i izabrane organe, mogu na privremenoj osnovi imenovati u Dom regija predstavnike tijela iste razine sastavljene, po regionalnoj osnovi, od izabranih predstavnika lokalnih vlasti ili regionalnih udruga lokalnih vlasti. Ova se odredba preispituje nakon šestogodišnjeg razdoblja.

2. U pripremi prve plenarne sjednice CLRAE-a postupke predviđene člankom 3., stavkom 1. odobrava Odbor ministara.

3. Mjesec dana prije prve plenarne sjednice CLRAE-a predsjednik Odbora ministara ždrijebom određuje dom koji predlaže kandidate za predsjedništvo Kongresa. Kongres tada bira svoga predsjednika na prvoj plenarnoj sjednici.

4. Na privremenoj osnovi:

a) troškove sjednica CLRAE-a, sastanaka dvaju domova i njihovih organa, kao i sve druge troškove povezane s aktivnostima CLRAE-a, snosi proračun Vijeća Europe. Jedino troškove sudjelovanja predstavnika pokriva proračun Vijeća Europe;

b) one stavke rashoda koje se mogu jasno iskazati mogu se unijeti u poseban dio proračuna;

c) u svrhu sastavljanja godišnjeg proračuna, CLRAE upoznaje sa svojim potrebama glavnog tajnika koji o tome obavještava Odbor ministara.

Ova se odredba preispituje nakon trogodišnjeg razdoblja.

STATUTE OF THE COUNCIL OF EUROPE

The Governments of the Kingdom of Belgium, the Kingdom of Denmark, the French Republic, the Irish Republic, the Italian Republic, the Grand Duchy of Luxembourg, the Kingdom of the Netherlands, the Kingdom of Norway, the Kingdom of Sweden and the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland,

Convinced that the pursuit of peace based upon justice and international co-operation is vital for the preservation of human society and civilisation;

Reaffirming their devotion to the spiritual and moral values which are the common heritage of their peoples and the true source of individual freedom, political liberty and the rule of law, principles which form the basis of all genuine democracy;

Believing that, for the maintenance and further realisation of these ideals and in the interests of economic and social progress, there is a need of a closer unity between all like-minded countries of Europe;

Considering that, to respond to this need and to the expressed aspirations of their peoples in this regard, it is necessary forthwith to create an organisation which will bring European States into closer association,

Have in consequence decided to set up a Council of Europe consisting of a committee of representatives of governments and of a consultative assembly, and have for this purpose adopted the following Statute:

Chapter I – Aim of the Council of Europe

Article 1

a. The aim of the Council of Europe is to achieve a greater unity between its members for the purpose of safeguarding and realising the ideals and principles which are their common heritage and facilitating their economic and social progress.

b. This aim shall be pursued through the organs of the Council by discussion of questions of common concern and by agreements and common action in economic, social, cultural, scientific, legal and administrative matters and in the maintenance and further realisation of human rights and fundamental freedoms.

c. Participation in the Council of Europe shall not affect the collaboration of its members in the work of the United Nations and of other international organisations or unions to which they are parties.

d. Matters relating to national defence do not fall within the scope of the Council of Europe.

Chapter II – Membership

Article 2

The members of the Council of Europe are the Parties to this Statute.

Article 3

Every member of the Council of Europe must accept the principles of the rule of law and of the enjoyment by all persons within its jurisdiction of human rights and fundamental freedoms, and collaborate sincerely and effectively in the realisation of the aim of the Council as specified in Chapter I.

Article 4

Any European State which is deemed to be able and willing to fulfil the provisions of Article 3 may be invited to become a member of the Council of Europe by the Committee of Ministers. Any State so invited shall become a member on the deposit on its behalf with the Secretary General of an instrument of accession to the present Statute.

Article 5

a. In special circumstances, a European country which is deemed to be able and willing to fulfil the provisions of Article 3 may be invited by the Committee of Ministers to become an associate member of the Council of Europe. Any country so invited shall become an associate member on the deposit on its behalf with the Secretary General of an instrument accepting the present Statute. An associate member shall be entitled to be represented in the Consultative Assembly only.

b. The expression "member" in this Statute includes an associate member except when used in connexion with representation on the Committee of Ministers.

Article 6

Before issuing invitations under Article 4 or 5 above, the Committee of Ministers shall determine the number of representatives on the Consultative Assembly to which the proposed member shall be entitled and its proportionate financial contribution.

Article 7

Any member of the Council of Europe may withdraw by formally notifying the Secretary General of its intention to do so. Such withdrawal shall take effect at the end of the financial year in which it is notified, if the notification is given during the first nine months of that financial year. If the notification is given in the last three months of the financial year, it shall take effect at the end of the next financial year.

Article 8

Any member of the Council of Europe which has seriously violated Article 3 may be suspended from its rights of representation and requested by the Committee of Ministers to withdraw under Article 7. If such member does not comply with this request, the Committee may decide that it has ceased to be a member of the Council as from such date as the Committee may determine.

Article 9

The Committee of Ministers may suspend the right of representation on the Committee and on the Consultative Assembly of a member which has failed to fulfil its financial obligation during such period as the obligation remains unfulfilled.

Chapter III – General

Article 10

The organs of the Council of Europe are:

- i. the Committee of Ministers;
- ii. the Consultative Assembly.

Both these organs shall be served by the Secretariat of the Council of Europe.

Article 11

The seat of the Council of Europe is at Strasbourg.

Article 12

The official languages of the Council of Europe are English and French. The rules of procedure of the Committee of Ministers and of the Consultative Assembly shall determine in what circumstances and under what conditions other languages may be used.

Chapter IV – Committee of Ministers

Article 13

The Committee of Ministers is the organ which acts on behalf of the Council of Europe in accordance with Articles 15 and 16.

Article 14

Each member shall be entitled to one representative on the Committee of Ministers, and each representative shall be entitled to one vote. Representatives on the Committee shall be the Ministers for Foreign Affairs. When a Minister for Foreign Affairs is unable to be present or in other circumstances where it may be desirable, an alternate may be nominated to act for him, who shall, whenever possible, be a member of his government.

Article 15

a. On the recommendation of the Consultative Assembly or on its own initiative, the Committee of Ministers shall consider the action required to further the aim of the Council of Europe, including the conclusion of conventions or agreements and the adoption by governments of a common policy with regard to particular matters. Its conclusions shall be communicated to members by the Secretary General.

b. In appropriate cases, the conclusions of the Committee may take the form of recommendations to the governments of members, and the Committee may request the governments of members to inform it of the action taken by them with regard to such recommendations.

Article 16

The Committee of Ministers shall, subject to the provisions of Articles 24, 28, 30, 32, 33 and 35, relating to the powers of the Consultative Assembly, decide with binding effect all matters relating to the internal organisation and arrangements of the Council of Europe. For this purpose the Committee of Ministers shall adopt such financial and administrative arrangements as may be necessary.

Article 17

The Committee of Ministers may set up advisory and technical committees or commissions for such specific purposes as it may deem desirable.

Article 18

The Committee of Ministers shall adopt its rules of procedure, which shall determine amongst other things:

- i. the quorum;
- ii. the method of appointment and term of office of its President;
- iii. the procedure for the admission of items to its agenda, including the giving of notice of proposals for resolutions; and
- iv. the notifications required for the nomination of alternates under Article 14.

Article 19

At each session of the Consultative Assembly the Committee of Ministers shall furnish the Assembly with statements of its activities, accompanied by appropriate documentation.

Article 20

- a. Resolutions of the Committee of Ministers relating to the following important matters, namely:
 - i. recommendations under Article 15.b;
 - ii. questions under Article 19;
 - iii. questions under Article 21.a.i and b;
 - iv. questions under Article 33;
 - v. recommendations for the amendment of Articles 1.d, 7, 15, 20 and 22; and
 - vi. any other question which the Committee may, by a resolution passed under d below, decide should be subject to a unanimous vote on account of its importance, require the unanimous vote of the representatives casting a vote, and of a majority of the representatives entitled to sit on the Committee.
- b. Questions arising under the rules of procedure or under the financial and administrative regulations may be decided by a simple majority vote of the representatives entitled to sit on the Committee.
- c. Resolutions of the Committee under Articles 4 and 5 require a two-thirds majority of all the representatives entitled to sit on the Committee.
- d. All other resolutions of the Committee, including adoption of the budget, of rules of procedure and of financial and administrative regulations, recommendations for the amendment of articles of this Statute, other than those mentioned in paragraph a.v above, and deciding in case of doubt which paragraph of this article applies, require a two-thirds majority of the representatives casting a vote and of a majority of the representatives entitled to sit on the Committee.

Article 21

- a. Unless the Committee decides otherwise, meetings of the Committee of Ministers shall be held:
 - i. in private, and
 - ii. at the seat of the Council.
- b. The Committee shall determine what information shall be published regarding the conclusions and discussions of a meeting held in private.
- c. The Committee shall meet before and during the beginning of every session of the Consultative Assembly and at such other times as it may decide.

Chapter V – Consultative Assembly

Article 22

The Consultative Assembly is the deliberative organ of the Council of Europe. It shall debate matters within its competence under this Statute and present its conclusions, in the form of recommendations, to the Committee of Ministers.

Article 23

a. The Consultative Assembly may discuss and make recommendations upon any matter within the aim and scope of the Council of Europe as defined in Chapter I. It shall also discuss and may make recommendations upon any matter referred to it by the Committee of Ministers with a request for its opinion.

b. The Assembly shall draw up its agenda in accordance with the provisions of paragraph a above. In so doing, it shall have regard to the work of other European intergovernmental organisations to which some or all of the members of the Council are parties.

c. The President of the Assembly shall decide, in case of doubt, whether any question raised in the course of the session is within the agenda of the Assembly.

Article 24

The Consultative Assembly may, with due regard to the provisions of Article 38.d, establish committees or commissions to consider and report to it any matter which falls within its competence under Article 23, to examine and prepare questions on its agenda and to advise on all matters of procedure.

Article 25

a. The Consultative Assembly shall consist of representatives of each member, elected by its parliament from among the members thereof, or appointed from among the members of that parliament, in such manner as it shall decide, subject, however, to the right of each member government to make any additional appointments necessary when the parliament is not in session and has not laid down the procedure to be followed in that case. Each representative must be a national of the member whom he represents, but shall not at the same time be a member of the Committee of Ministers.

The term of office of representatives thus appointed will date from the opening of the ordinary session following their appointment; it will expire at the opening of the next ordinary session or of a later ordinary session, except that, in the event of elections to their parliaments having taken place, members shall be entitled to make new appointments.

If a member fills vacancies due to death or resignation, or proceeds to make new appointments as a result of elections to its parliament, the term of office of the new representatives shall date from the first sitting of the Assembly following their appointment.

b. No representative shall be deprived of his position as such during a session of the Assembly without the agreement of the Assembly.

c. Each representative may have a substitute who may, in the absence of the representative, sit, speak and vote in his place. The provisions of paragraph a above apply to the appointment of substitutes.

Article 26

Members shall be entitled to the number of representatives given below:

Albania	4
Andorra	2
Armenia	4
Austria	6
Azerbaijan	6
Belgium	7
Bosnia and Herzegovina	5
Bulgaria	6

Croatia	5
Cyprus	3
Czech Republic	7
Denmark	5
Estonia	3
Finland	5
France	18
Georgia	5
Germany	18
Greece	7
Hungary	7
Iceland	3
Ireland	4
Italy	18
Latvia	3
Liechtenstein	2
Lithuania	4
Luxembourg	3
Malta	3
Moldova	5
Monaco	2
Netherlands	7
Norway	5
Poland	12
Portugal	7
Romania	10
Russia	18
San Marino	2
Serbia	7
Slovakia	5
Slovenia	3
Spain	12
Sweden	6
Switzerland	6
"the former Yugoslav Republic of Macedonia"	3
Turkey	12
Ukraine	12

Article 27

The conditions under which the Committee of Ministers collectively may be represented in the debates of the Consultative Assembly, or individual representatives on the Committee or their alternates may address the Assembly, shall be determined by such rules of procedure on this subject as may be drawn up by the Committee after consultation with the Assembly.

Article 28

- a. The Consultative Assembly shall adopt its rules of procedure and shall elect from members its President, who shall remain in office until the next ordinary session.
- b. The President shall control the proceedings but shall not take part in the debate or vote. The substitute of the representative who is President may sit, speak and vote in his place.
- c. The rules of procedure shall determine *inter alia*:
 - i. the quorum;
 - ii. the manner of the election and terms of office of the President and other officers;
 - iii. the manner in which the agenda shall be drawn up and be communicated to representatives;
 - iv. the time and manner in which the names of representatives and their substitutes shall be notified.

Article 29

Subject to the provisions of Article 30, all resolutions of the Consultative Assembly shall require a two-thirds majority of the representatives casting a vote, including resolutions:

- i. embodying recommendations to the Committee of Ministers;
- ii. proposing to the Committee matters for discussion in the Assembly;
- iii. establishing committees or commissions;
- iv. determining the date of commencement of its sessions;
- v. determining what majority is required for resolutions in cases not covered by sections i to iv above or determining cases of doubt as to what majority is required.

Article 30

On matters relating to its internal procedure, which includes the election of officers, the nomination of persons to serve on committees and commissions and the adoption of rules of procedure, resolutions of the Consultative Assembly shall be carried by such majorities as the Assembly may determine in accordance with Article 29.v.

Article 31

Debates on proposals to be made to the Committee of Ministers that a matter should be placed on the agenda of the Consultative Assembly shall be confined to an indication of the proposed subject-matter and the reasons for and against its inclusion in the agenda.

Article 32

The Consultative Assembly shall meet in ordinary session once a year, the date and duration of which shall be determined by the Assembly so as to avoid as far as possible overlapping with parliamentary sessions of members and with sessions of the General Assembly of the United Nations. In no circumstances shall the duration of an ordinary session exceed one month unless both the Assembly and the Committee of Ministers concur.

Article 33

Ordinary sessions of the Consultative Assembly shall be held at the seat of the Council unless both the Assembly and the Committee of Ministers concur that the session should be held elsewhere.

Article 34

The Consultative Assembly may be convened in extraordinary session, upon the initiative either of the Committee of Ministers or of the President of the Assembly after agreement between them, such agreement also to determine the date and place of the session.

Article 35

Unless the Consultative Assembly decides otherwise, its debates shall be conducted in public.

Chapter VI – Secretariat

Article 36

a. The Secretariat shall consist of a Secretary General, a Deputy Secretary General and such other staff as may be required.

b. The Secretary General and Deputy Secretary General shall be appointed by the Consultative Assembly on the recommendation of the Committee of Ministers.

c. The remaining staff of the Secretariat shall be appointed by the Secretary General, in accordance with the administrative regulations.

d. No member of the Secretariat shall hold any salaried office from any government or be a member of the Consultative Assembly or of any national legislature or engage in any occupation incompatible with his duties.

e. Every member of the staff of the Secretariat shall make a solemn declaration affirming that his duty is to the Council of Europe and that he will perform his duties conscientiously, uninfluenced by any national considerations, and that he will not seek or receive instructions in connexion with the performance of his duties from any government or any authority external to the Council and will refrain from any action which might reflect on his position as an international official responsible only to the Council. In the case of the Secretary General and the Deputy Secretary General this declaration shall be made before the Committee, and in the case of all other members of the staff, before the Secretary General.

f. Every member shall respect the exclusively international character of the responsibilities of the Secretary General and the staff of the Secretariat and not seek to influence them in the discharge of their responsibilities.

Article 37

a. The Secretariat shall be located at the seat of the Council.

b. The Secretary General is responsible to the Committee of Ministers for the work of the Secretariat. Amongst other things, he shall, subject to Article 38.d, provide such secretariat and other assistance as the Consultative Assembly may require.

Chapter VII – Finance

Article 38

a. Each member shall bear the expenses of its own representation in the Committee of Ministers and in the Consultative Assembly.

b. The expenses of the Secretariat and all other common expenses shall be shared between all members in such proportions as shall be determined by the Committee on the basis of the population of members.

The contributions of an associate member shall be determined by the Committee.

c. In accordance with the financial regulations, the budget of the Council shall be submitted annually by the Secretary General for adoption by the Committee.

d. The Secretary General shall refer to the Committee requests from the Assembly which involve expenditure exceeding the amount already allocated in the budget for the Assembly and its activities.

e. The Secretary General shall also submit to the Committee of Ministers an estimate of the expenditure to which the implementation of each of the recommendations presented to the Committee would give rise. Any resolution the implementation of which requires additional expenditure shall not be considered as adopted by the Committee of Ministers unless the Committee has also approved the corresponding estimates for such additional expenditure.

Article 39

The Secretary General shall each year notify the government of each member of the amount of its contribution, and each member shall pay to the Secretary General the amount of its contribution, which shall be deemed to be due on the date of its notification, not later than six months after that date.

Chapter VIII – Privileges and immunities

Article 40

a. The Council of Europe, representatives of members and the Secretariat shall enjoy in the territories of its members such privileges and immunities as are reasonably necessary for the fulfilment of their functions. These immunities shall include immunity for all representatives to the Consultative Assembly from arrest and all legal proceedings in the territories of all members, in respect of words spoken and votes cast in the debates of the Assembly or its committees or commissions.

b. The members undertake as soon as possible to enter into agreement for the purpose of fulfilling the provisions of paragraph a above. For this purpose the Committee of Ministers shall recommend to the governments of members the acceptance of an agreement defining the privileges and immunities to be granted in the territories of all members. In addition, a special agreement shall be concluded with the Government of the French Republic defining the privileges and immunities which the Council shall enjoy at its seat.

Chapter IX – Amendments

Article 41

a. Proposals for the amendment of this Statute may be made in the Committee of Ministers or, in the conditions provided for in Article 23, in the Consultative Assembly.

b. The Committee shall recommend and cause to be embodied in a protocol those amendments which it considers to be desirable.

c. An amending protocol shall come into force when it has been signed and ratified on behalf of two-thirds of the members.

d. Notwithstanding the provisions of the preceding paragraphs of this article, amendments to Articles 23 to 35, 38 and 39 which have been approved by the Committee and by the Assembly shall come into force on the date of the certificate of the Secretary General, transmitted to the governments of members, certifying that they have been so approved. This paragraph shall not operate until the conclusion of the second ordinary session of the Assembly.

Chapter X – Final provisions

Article 42

a. This Statute shall be ratified. Ratifications shall be deposited with the Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland.

b. The present Statute shall come into force as soon as seven instruments of ratification have been deposited. The Government of the United Kingdom shall transmit to all signatory governments a certificate declaring that the Statute has entered into force and giving the names of the members of the Council of Europe on that date.

c. Thereafter each other signatory shall become a Party to this Statute as from the date of the deposit of its instrument of ratification.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed the present Statute.

Done at London, this 5th day of May 1949, in English and French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall remain deposited in the archives of the Government of the United Kingdom which shall transmit certified copies to the other signatory governments.

TEXTS OF A STATUTORY CHARACTER ADOPTED BY THE COMMITTEE OF MINISTERS IN THE COURSE OF ITS 8TH AND 9TH SESSIONS WITH A VIEW TO THEIR ULTIMATE INCLUSION IN A REVISED STATUTE

I RESOLUTION ADOPTED BY THE COMMITTEE OF MINISTERS AT ITS 8TH SESSION, MAY 1951

The Committee of Ministers,

Having regard to certain proposals made by the Consultative Assembly for the revision of the Statute of the Council of Europe;
Considering that the provisions hereinafter set out are not inconsistent with the present Statute,
Declares its intention of putting into effect the following provisions:

Admission of new members

The Committee of Ministers, before inviting a State to become a member or associate member of the Council of Europe, in accordance with Articles 4 and 5 of the Statute, or inviting a member of the Council of Europe to withdraw, in accordance with Article 8, shall first consult the Consultative Assembly in accordance with existing practice.

Powers of the Committee of Ministers (Article 15 of the Statute)

The conclusions of the Committee may, where appropriate, take the form of a convention or agreement. In that event the following provisions shall be applied:

- i. the convention or agreement shall be submitted by the Secretary General to all members for ratification;
- ii. each member undertakes that, within one year of such submission or, where this is impossible owing to exceptional circumstances, within eighteen months, the question of ratification of the convention or agreement shall be brought before the competent authority or authorities in its country;
- iii. the instruments of ratification shall be deposited with the Secretary General;
- iv. the convention or agreement shall be binding only on such members as have ratified it.

Joint Committee

i. The Joint Committee is the organ of co-ordination of the Council of Europe. Without prejudice to the respective rights of the Committee of Ministers and the Consultative Assembly, the functions of the Joint Committee shall be, in particular:

- a. to examine the problems which are common to those two organs;
- b. to draw the attention of those two organs to questions which appear to be of particular interest to the Council of Europe;
- c. to make proposals for the draft agenda of the sessions of the Committee of Ministers and of the Consultative Assembly;
- d. to examine and promote means of giving practical effect to the recommendations adopted by one or other of these two organs.

ii. a. The Joint Committee shall be composed in principle of twelve members, five representing the Committee of Ministers and seven representing the Consultative Assembly, the latter number to include the President of the Consultative Assembly, who shall be a member *ex officio*.

The number of members may be increased by agreement between the Committee of Ministers and the Assembly. Nevertheless, the Committee of Ministers shall, at its discretion, be entitled to increase the number of its representatives by one or two.

b. The Committee of Ministers and the Consultative Assembly shall each be free to choose its own method of selecting its representatives on the Joint Committee.

c. The Secretary General shall be entitled to attend the meetings of the Joint Committee in an advisory capacity.

iii. a. The President of the Consultative Assembly shall be the Chairman of the Joint Committee.

b. No proceedings of the Committee shall be regarded as valid unless there is a quorum consisting of three of the representatives of the Committee of Ministers and five of the representatives of the Consultative Assembly.

c. The conclusions of the Joint Committee shall be reached without voting.

d. The meetings of the Joint Committee shall be convened by the Chairman and shall take place as often as is necessary and, in particular, before and after the sessions of the Committee of Ministers and of the Consultative Assembly.

e. Subject to the foregoing provisions, the Joint Committee may adopt its own Rules of Procedure.

Specialised authorities

i. a. The Council of Europe may take the initiative of instituting negotiations between members with a view to the creation of European specialised authorities, each with its own competence in the economic, social, cultural, legal, administrative or other related fields.

b. Each member shall remain free to adhere or not to adhere to any such European specialised authority.

ii. If member States set up European specialised authorities among themselves on their own initiative, the desirability of bringing these authorities into relationship with the Council of Europe shall be considered, due account being taken of the interests of the European community as a whole.

iii. a. The Committee of Ministers may invite each authority to submit to it a periodical report on its activities.

b. In so far as any agreement setting up a specialised authority provides for a parliamentary body this body may be invited to submit a periodical report to the Consultative Assembly of the Council of Europe.

iv. a. The conditions under which a specialised authority shall be brought into relationship with the Council may be determined by special agreements concluded between the Council and the specialised authority concerned. Such agreements may cover, in particular:

1. reciprocal representation and, if the question arises, appropriate forms of integration between the organs of the Council of Europe and those of the specialised authority;

2. the exchange of information, documents and statistical data;

3. the presentation of reports by the specialised authority to the Council of Europe and of recommendations of the Council of Europe to the specialised authority;

4. arrangements concerning staff and administrative, technical, budgetary and financial services.

b. Such agreements shall be negotiated and concluded on behalf of the Council of Europe by the Committee of Ministers after an opinion has been given by the Consultative Assembly.

v. The Council of Europe may co-ordinate the work of the specialised authorities brought into relationship with the Council of Europe in accordance with the foregoing provisions by holding joint discussions and by submitting recommendations to them, as well as by submitting recommendations to member governments.

Relations with intergovernmental and non-governmental international organisations

i. The Committee of Ministers may, on behalf of the Council of Europe, conclude with any intergovernmental organisation agreements on matters which are within the competence of the Council. These agreements shall, in particular, define the terms on which such an organisation shall be brought into relationship with the Council of Europe.

ii. The Council of Europe, or any of its organs, shall be authorised to exercise any functions coming within the scope of the Council of Europe which may be entrusted to it by other European intergovernmental organisations. The Committee of Ministers shall conclude any agreements necessary for this purpose.

iii. The agreement referred to in paragraph i may provide, in particular:

a. that the Council shall take appropriate steps to obtain from, and furnish to, the organisations in question regular reports and information, either in writing or orally;

b. that the Council shall give opinions and render such services as may be requested by these organisations.

iv. The Committee of Ministers may, on behalf of the Council of Europe, make suitable arrangements for consultation with international non-governmental organisations which deal with matters that are within the competence of the Council of Europe.

II PARTIAL AGREEMENTS

(Resolution adopted by the Committee of Ministers at its 9th Session, August 1951)

The Committee of Ministers,

Having regard to Article 20.a of the Statute, which provides that recommendations by the Committee of Ministers to member governments require the unanimous vote of the representatives casting a vote and of a majority of the representatives entitled to sit on the Committee;

Having regard to Recommendation 3 adopted by the Consultative Assembly in August 1950;

Desirous, whenever possible, of reaching agreement by unanimous decision, but recognising, nevertheless, that in certain circumstances individual members may wish to abstain from participating in a course of action advocated by other members;

Considering that it is desirable for this purpose that the procedure of abstention already recognised under Article 20.a of the Statute should be so defined that the individual representatives on the Committee of Ministers should be able, by abstaining from voting for a proposal, to avoid committing their governments to the decision taken by their colleagues,

Resolves:

1 If the Committee, by the unanimous vote of the representatives casting a vote and of a majority of the representatives entitled to sit on the Committee, decides that abstention from participation in any proposal before it shall be permitted, that proposal shall be put to the Committee; it shall be considered as adopted only by the representatives who then vote in favour of it, and its application shall be limited accordingly.

2 Any additional expenditure incurred by the Council in connection with a proposal adopted under the above procedure shall be borne exclusively by the members whose representatives have voted in favour of it.

STATUTORY RESOLUTIONS

Statutory Resolution (93) 26 on observer status

(Adopted by the Committee of Ministers on 14 May 1993 at its 92nd Session)

The Committee of Ministers, under the terms of Articles 15.a and 16 of the Statute of the Council of Europe, Having regard to the Parliamentary Assembly's proposals for institutional reforms within the Council of Europe;

Bearing in mind the changed political situation in Europe and the world;

Convinced that this situation requires increased co-operation between the Council of Europe and non-member states sharing the Organisation's ideals and values;

Considering that an institutional framework should be given to such co-operation;

Considering that the provisions hereinafter set out are not inconsistent with the Statute of the Council of Europe,

Resolves as follows:

I. Any state willing to accept the principles of democracy, the rule of law and the enjoyment by all persons within its jurisdiction of human rights and fundamental freedoms, and wishing to co-operate with the Council of Europe may be granted by the Committee of Ministers, after consulting the Parliamentary Assembly, observer status with the Organisation.

II. States enjoying observer status shall be entitled to send observers to those of the Council of Europe committees of experts which were set up under Article 17 of the Statute and to which all member states are entitled to designate participants.

III. States enjoying observer status shall be entitled, upon invitation by the host country, to send observers to conferences of specialised ministers.

IV. Decisions on inviting States enjoying observer status to participate in the activities of Partial, Enlarged or Enlarged Partial Agreements shall be taken in accordance with the rules applicable to the respective agreement.

V. Observer status gives no right to be represented on the Committee of Ministers or the Parliamentary Assembly unless a specific decision has been taken by one of these organs on its own behalf.

VI. States enjoying observer status may appoint a permanent observer to the Council of Europe.

VII. An international intergovernmental organisation willing to co-operate closely the Council of Europe and deemed able to make an important contribution to its work, may be granted by the Committee of Ministers, after consulting the Parliamentary Assembly, observer status with the rights set out in Articles II, III and IV for States enjoying observer status.

VIII. The Committee of Ministers may suspend and, after consulting the Parliamentary Assembly, withdraw observer status.

Statutory Resolution (93) 27 on majorities required for decisions of the Committee of Ministers

(Adopted by the committee of Ministers on 14 May 1993 at its 92nd Session)

The Committee of Ministers, under the terms of Articles 15.a and 16 of the Statute of the Council of Europe,
Having regard to the Parliamentary Assembly's proposals for institutional reforms within the Council of Europe;

Bearing in mind the increased membership of the Council of Europe and the need to strengthen the Organisation's capacity for action;

Considering it therefore desirable to reduce the number of cases where unanimity is required for decisions of the Committee of Ministers;

Considering that the provisions hereinafter set out are not inconsistent with the Statute of the Council of Europe,

Resolves as follows:

I Opening of conventions and agreements for signature

Decisions on the opening for signature of conventions and agreements concluded within the Council of Europe shall be taken by a two-thirds majority of the representatives casting a vote and a majority of the representatives entitled to sit on the Committee, as set out in Article 20.d of the Statute.

II Partial Agreements

In accordance with the Statutory Resolution on Partial and Enlarged Agreements, decisions authorising certain member States to pursue an activity as a Partial Agreement shall be taken by a two-thirds majority of the representatives casting a vote and a majority of the representatives entitled to sit on the Committee, as set out in Article 20.d of the Statute.

Statutory Resolution (93) 28 on partial and enlarged agreements

(Adopted by the Committee of Ministers on 14 May 1993 at its 92nd Session)

The Committee of Ministers,

Considering that the Statute of the Council of Europe gives the Organisation competence in a wide range of spheres, in which it pursues the aim of achieving a greater unity between its members;

Considering that Partial Agreements allowing members to abstain from participating in a course of action advocated by other members, as established in the Statutory Resolution adopted by the Committee of Ministers at its 9th Session on 2 August 1951, have proved fruitful;

Considering that in some cases the problems dealt with in the Council of Europe outstrip the geographical framework of the territory of its members and that the Organisation must be ready to examine any proposal emanating from non-member states for the joint carrying out of an intergovernmental activity;

Considering that provision ought therefore to be made for flexible and non-institutionalised arrangements whereby some or all members as well as non-members of the Council of Europe may pursue an intergovernmental activity together on an equal footing, within the framework of a Partial, Enlarged Partial or Enlarged Agreement;

Having regard to the Parliamentary Assembly's favourable opinion,

Resolves as follows:

I Participation in activities

Activities or a series of activities which are not pursued as a joint effort by all member states of the Council of Europe or to which one wishes to associate non-member states of the Council of Europe may be carried out:

- by some member States of the Council of Europe as a Partial Agreement;
- by some member States of the Council of Europe together with one or more non-member States as an Enlarged Partial Agreement;
- by all member States of the Council of Europe together with one or more non-member States as an Enlarged Agreement.

II Decision on participation

The Committee of Ministers may, by the majority stipulated in Article 20.d of the Statute of the Council of Europe:

- authorise some member States to carry out an activity or a series of activities within the framework of the Organisation, the activity or series of activities being adopted only by the representatives who vote in favour of it and being limited accordingly;
- in its composition restricted to representatives of member States of a Partial Agreement, invite any non-member State to join the Partial Agreement or certain of its activities;
- invite any non-member State to join the member States of the Council of Europe in carrying out an activity or series of activities.

III Budget

The Partial Agreement, Enlarged Partial Agreement or Enlarged Agreement (hereinafter »the Agreement«) will be financed by a budget constituted by contributions from the member States and non-member States participating in it.

The scale according to which the contributions of non-member States are calculated shall be decided in agreement with the latter; as a general rule, that scale shall conform to the criteria for determining the scale of contributions to the general budget of the Council of Europe.

The budget shall be adopted annually by an organ composed of the representatives on the Committee of Ministers of the member States participating in the activity and where appropriate of representatives of the non-member States participating in the activity who shall thus be entitled to vote.

The Financial Regulations shall apply, *mutatis mutandis*, to the adoption and management of the budget of the Agreement.

IV Functioning of the Agreement

The decision setting up the Agreement shall provide for its organs and lay down specific arrangements for the pursuit of its activities. Unless otherwise stipulated in the decision, the general rules in force in the Council of Europe concerning committee structures, terms of reference and working methods and, in particular, the Rules of Procedure for the meetings of the Ministers's Deputies shall apply, *mutatis mutandis*, to the organs of the Agreement.

Secretarial services for the organs of the Agreement shall be provided by the Secretary General of the Council of Europe.

V Additional members and observers

Unless otherwise provided in the decision setting up the Agreement;

- any member State of the Council of Europe may join at any moment any Agreement by making a declaration to this effect to the Secretary General;

- any non-member State of the Council of Europe may be invited to join an Enlarged or Enlarged Partial Agreement by decision of the Committee of Ministers, following consultation of the non-member States already participating;

- any non-member State and any international intergovernmental organisation may be invited by the Committee of Ministers, following consultation of the non-member States already participating, to take part as an observer in the activities of a Partial, Enlarged Partial or Enlarged Agreement. No budget contribution shall be required from observers.

VI European Community

The European Community may be invited by the Committee of Ministers to participate in a Partial, Enlarged Partial or Enlarged Agreement. The modalities of its participation shall be determined in the decision inviting it to participate.

VII Transitory provisions

This text replaces the Statutory Resolution on Partial Agreements adopted by the Committee of Ministers at its 9th Session on 2 August 1951.

Partial Agreements already established shall continue to function according to their own rules.

Statutory Resolution (94) 3 relating to the setting up of the Congress of Local and Regional Authorities of Europe

(Adopted by the Committee of Ministers on 14 January 1994 at the 506th meeting of the Ministers' Deputies)

The Committee of Ministers, under the terms of Articles 15.a and 16 of the Statute of the Council of Europe,
Having regard to the Parliamentary Assembly's proposal for institutional reforms within the Council of Europe;

Having regard to the proposals of the Standing Conference of Local and Regional Authorities of Europe relating to the reform of its statute;

Having consulted the organisations representative of local and regional authorities of Europe, in particular the Assembly of European Regions and the Council of European Municipalities and Regions;

Considering that one of the bases of a democratic society is the existence of a solid and effective local and regional democracy in conformity with the principle of subsidiarity included in the European Charter of Local Self-Government whereby public responsibilities shall be exercised, in preference, by those authorities which are closest to the citizens, having regard to the extent and nature of the public tasks and the requirements of efficiency and economy;

Wishing to enhance and develop the role of local and regional authorities within the institutional structure of the Council of Europe;

Bearing in mind that the creation of a consultative organ genuinely representing both local and regional authorities in Europe has already been approved in principle by the Heads of State and Government of the member States of the Council of Europe at the Vienna Summit;

Considering that the provisions hereinafter set out are not inconsistent with the Statute of the Council of Europe,

Resolves as follows:

Article 1

The Congress of Local and Regional Authorities of Europe (hereinafter referred to as the CLRAE) is the organ representing local and regional authorities. Its membership and functions are regulated by the present articles, by the charter which will be adopted by the Committee of Ministers and by the rules of procedure which will be adopted by the CLRAE.

Article 2

1. The CLRAE shall be a consultative body the aims of which shall be:

a. to ensure the participation of local and regional authorities in the implementation of the ideal of European unity, as defined in Article 1 of the Statute of the Council of Europe, as well as their representation and active involvement in the Council of Europe's work;

b. to submit proposals to the Committee of Ministers in order to promote local and regional self-government;

c. to promote co-operation between local and regional authorities;

d. to maintain, within the sphere of its responsibilities, contact with international organisations as part of the general external relations policy of the Council of Europe;

e. to work in close co-operation, on the one hand with the national, democratic associations of local and regional authorities, and on the other hand with the European organisations representing local and regional authorities of the member States of the Council of Europe.

2. The Committee of Ministers and the Parliamentary Assembly shall consult the CLRAE on issues which are likely to affect the responsibilities and essential interests of the local and regional authorities which the CLRAE represents.

3. Recommendations and opinions of the CLRAE shall be sent as appropriate to the Parliamentary Assembly and/or the Committee of Ministers. Resolutions and other adopted texts which do not entail possible action by the Assembly and/or the Committee of Ministers shall be transmitted to them for their information.

Article 3

1. The CLRAE shall be composed of representatives holding a local or regional authority electoral mandate or a mandate as a person directly responsible to an elected local or regional body. Delegates shall be appointed according to the criteria and procedure established in the charter, which will be adopted by the Committee of Ministers, each State ensuring in particular an equitable representation of its various types of local and regional authorities.

2. Each member State shall have the right to the same number of seats in the CLRAE as it has in the Parliamentary Assembly. Each member State may send a number of substitutes equal to the number of representatives appointed according to the same criteria and procedure.

3. Representatives and substitutes shall be sent for a period of two ordinary sessions of the CLRAE and shall maintain their functions until the opening of the following session.

Article 4

1. The CLRAE shall meet in ordinary session once a year. Ordinary sessions shall be held at the seat of the Council of Europe unless the Congress and the Committee of Ministers decide by common consent that the session should be held elsewhere.

2. The CLRAE shall exercise its functions with the participation of two chambers: one representative of local authorities (hereinafter referred to as »Chamber of Local Authorities«) and the other representative of regional authorities (hereinafter referred to as »Chamber of Regions«). The CLRAE may set up the following bodies: Bureau, Standing Committee, *ad hoc* working groups, which are necessary to perform its mission.

APPENDIX

CHARTER OF THE CONGRESS OF LOCAL AND REGIONAL AUTHORITIES OF EUROPE (CLRAE) (ADOPTED BY THE COMMITTEE OF MINISTERS ON 14 JANUARY 1994 AT THE 506TH MEETING OF THE MINISTERS' DEPUTIES)

Article 1

The objectives of the CLRAE are set out in Article 2 of Statutory Resolution (94) 3 relating to the setting up of the Congress of Local and Regional Authorities of Europe.

Article 2

1. The CLRAE shall be composed of representatives who shall be chosen from among holders of a local or regional authority electoral mandate or of a mandate as a person directly responsible to an elected local or regional body.

2. The membership of each member State's delegation in the CLRAE shall be such as to ensure:

- a. a balanced geographical distribution of representatives from the member State's territory;
- b. equitable representation of the various types of local and regional authorities in the member State;
- c. equitable representation of the various political forces in the statutory bodies of local and regional authorities in the member State;
- d. equitable representation of women and men on the statutory bodies of local and regional authorities in the member State.

3. Each member State shall have the right to the same number of seats in the CLRAE as it has in the Parliamentary Assembly. Each member State may send a number of substitutes equal to the number of representatives. Substitutes shall be members of the chambers in the same capacity as representatives.

4. The rules and procedures governing the choice of representatives to the CLRAE shall also apply to substitutes.

5. Representatives and substitutes shall be sent for a period of two ordinary sessions of the CLRAE and shall maintain their functions until the opening of the following session. In the event of the death or resignation of a representative or substitute or of loss of the mandate referred to in paragraph 1 above, a replacement shall be chosen, in accordance with the same rules and procedure, for the remainder of his or her predecessor's mandate.

Article 3

1. Representatives and substitutes to the CLRAE shall be appointed by an official procedure specific to each member State. Each government shall inform the Secretary General of the Council of Europe of this procedure. Such a procedure shall be approved by the CLRAE in conformity with the principles contained in its Rules of Procedure.

2. Each member State, when notifying the Secretary General of the composition of its delegation, shall indicate those representatives and substitutes who will be members of the Chamber of Local Authorities and those who will be members of the Chamber of Regions.

Article 4

1. International associations of local and regional authorities which have consultative status with the Council of Europe shall have observer status with the CLRAE. Other organisations may, on request, obtain observer status with the CLRAE, if its Standing Committee so decides, or with one of its chambers under the latter's Rules of Procedure.

2. The CLRAE may, on request, grant special guest status to delegations from local and regional authorities in European non-member States which have such status with the Parliamentary Assembly of the Council of Europe. The Bureau of the CLRAE shall assign to each special guest State the same number of seats as it has in the Parliamentary Assembly. The appointment of special guest delegations shall be based on the same criteria set out in the Articles 2 and 3.

3. The observers and the members of the delegations mentioned in paragraph 2 shall take part in the proceedings of the CLRAE and of its chambers, with the right to speak, subject to the President's consent, but not to vote. The other conditions of their participation in the Standing Committee and in working groups shall be laid down in the Rules of Procedure of the CLRAE.

Article 5

1. The CLRAE shall meet in ordinary session once a year. Ordinary sessions shall be held at the Council of Europe's headquarters, unless otherwise decided, by common consent, by the CLRAE or its Standing Committee and the Committee of Ministers.

2. The sessions of each of the two chambers shall be held either immediately before and/or after the session of the CLRAE. On the proposal of the Bureau of the CLRAE, either chamber may hold other sessions after prior agreement with the Committee of Ministers.

Article 6

1. The CLRAE shall organise its work within the framework of two chambers: the Chamber of Local Authorities and the Chamber of Regions. Each chamber has at its disposal a number of seats equal to that of the Congress itself.

2. Each chamber shall appoint its Bureau which is composed of the President of the chamber and of six members, respecting as far as possible a fair geographical distribution among member States. No member State shall have more than one representative on the Bureau of either chamber.

Article 7

1. The Standing Committee shall be responsible for ensuring the continuity of the work of the CLRAE and for acting on its behalf between sessions. It shall, in particular, follow the different fields of intergovernmental activities of the Council of Europe.

2. The Standing Committee shall consist, from each national delegation, of two representatives. Members of the Bureau of the CLRAE shall be included among those representatives. States which are represented in only one chamber shall have only one seat on the Standing Committee.

Article 8

1. The two Bureaux shall constitute jointly the Bureau of the CLRAE which shall be responsible for the preparation of the plenary session of the CLRAE and for the co-ordination of the work of the two chambers, in particular as to the distribution of work between the two chambers, the preparation of the budget and the allocation of budgetary resources.

2. The Bureau of the CLRAE shall be presided over by the President of the Congress who is not entitled to vote at the Bureau.

Article 9

1. After the distribution of questions between the two chambers in accordance with Article 8, the Bureau of the chamber competent to deal with a question may set up an *ad hoc* working group with a limited number of members (a maximum of eleven) empowered with specific terms of reference (preparation of reports, organisation of conferences, follow-up to cooperation projects or to specific intergovernmental activities of the Council of Europe). Organisation of the work of these *ad hoc* working groups shall be governed by the Rules of Procedure.

2. When a question falls within the competence of the two chambers, the Bureau of the CLRAE may set up a mixed working group common to both chambers.

3. The CLRAE and its two chambers may consult, in accordance with the provisions to be set out in their Rules of Procedure, representatives of international associations of local and regional authorities mentioned in Article 4 as well as national associations of local and regional authorities designated by national delegations. The cost of participation in these consultations shall be borne by such organisations or associations.

Article 10

1. All the recommendations and opinions to be addressed to the Committee of Ministers and/or the Parliamentary Assembly as well as the resolutions addressed to the local and regional authorities as a whole shall be adopted by the CLRAE at its plenary session or by the Standing Committee.

2. However, when a question is considered by the Bureau of the CLRAE as falling exclusively within the competence of a chamber:

a. the recommendations and opinions relating to such questions which are addressed to the Committee of Ministers, and/or to the Parliamentary Assembly shall be adopted by the Standing Committee, if necessary after obtaining the opinion of the other chamber, but without any consideration of the substance of the matter;

b. the resolutions relating to the question and which are addressed to the authorities that the chamber represents shall be adopted by the Standing Committee without consideration of the substance of the matter.

Article 11

The conditions under which the Committee of Ministers and the Parliamentary Assembly may be collectively represented in the debates of the CLRAE or of the chambers and those under which their representatives may, in an individual capacity, speak therein shall be drawn up by the Committee of Ministers after consultation with CLRAE and inserted in the Rules of Procedure of the latter.

Article 12

1. The CLRAE and its chambers shall adopt their own Rules of Procedure. In particular, each set of rules shall provide for:

a. a quorum;

b. questions concerning the right to vote and the majorities required, it being understood that the recommendations and opinions addressed to the Committee of Ministers and the Parliamentary Assembly shall be adopted by a majority of two-thirds of the members who are present and take part in the vote;

c. the procedure for the election of the President, Vice-presidents and other members of the Bureau;

d. the procedure for the establishment of the agenda and its transmission to delegates;

e. the organisation of the work of *ad hoc* working groups.

2. Moreover, the Rules of the CLRAE shall provide for the time-limit and method of notification of the names of representatives and their substitutes and the procedure for the examination of their credentials, by taking into account in particular Articles 2 and 6 of the present Charter.

Article 13

1. The Congress shall appoint its President from the members of each chamber on an alternative basis. The President shall remain in office for two ordinary sessions.

2. Each chamber shall choose from among its members a President who shall remain in office for two ordinary sessions.

Article 14

Secretarial services for the CLRAE shall be provided by the Secretary General of the Council of Europe.

TRANSITORY PROVISIONS

1. On a temporary basis, States which do not possess regional authorities, i. e. authorities of a level immediately below national governmental level which have their own attributions and elected organs, may appoint to the Chamber of Regions representatives of bodies of the same level, made up, on a regional basis, of elected representatives of local authorities or of regional associations of local authorities. This provision shall be re-examined after a six-year period.

2. In preparation for the first plenary session of the CLRAE, the procedures foreseen in Article 3, paragraph 1, shall be adopted by the Committee of Ministers.

3. One month before the first plenary session of the CLRAE, the President of the Committee of Ministers shall choose by lot the chamber which proposes candidates for the Presidency of the Congress. The Congress shall then elect its President at its first plenary session.

4. On a temporary basis:

a. the expenditure entailed by sessions of the CLRAE, by meetings of the two chambers and by its organs, as well as any other expenditure connected with the activities of the CLRAE, shall be borne by the budget of the Council of Europe. Only the costs of participation of representatives are covered by the budget of the Council of Europe;

b. such items of expenditure as can be clearly specified may be entered in a special section of the budget;

c. for the purpose of drawing up the annual budget, the CLRAE shall make its needs known to the Secretary General, who will inform the Committee of Ministers thereof.

This provision shall be re-examined after a three-year period.

III.

Međunarodni ugovor iz točke I. ove odluke stupio je za Republiku Hrvatsku na snagu 6. studenoga 1996. godine

IV.

Ova Odluka stupa na snagu danom objave u »Narodnim novinama«.

Klasa:018-05/96-01/18

Urbroj:5030107-98-1

Zagreb, 28. svibnja 1998.

Potpredsjednik
mr. Borislav Škegro, v. r.